

- Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych -

Kto z musi się znaleźć w takim rejestrze, kto takie dane wprowadza i czy dotyczy to wszystkich członków zarządu stowarzyszenia, czy tylko prezesa?

Nowelizacja ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Dz. U. 2018 poz. 723 z późn. zm.) stanowi, że m.in. stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, fundacje oraz spółdzielnie socjalne muszą dokonać rejestracji w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR). Rejestracji podlegają beneficjenci rzeczywisci zgłaszanych podmiotów, tj. każda osoba fizyczna sprawująca bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad podmiotem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na działalność podejmowaną przez podmiot lub każda osoba fizyczna, w imieniu której są nawiązywane stosunki gospodarcze lub jest przeprowadzana transakcja okazjonalna. W szczególności są to: członkowie zarządów (ustawa mówi o "wyższym stanowisku kierowniczym"; w mojej ocenie zarząd można zgłaszać właściwie w każdej sytuacji) oraz członkowie organu stanowiącego organizacji, jeśli każdy z jej członków posiada min. 25 % głosów. Przykładowo, jeśli fundacja posiada 3-osobowy zarząd i 3-osobową radę fundacji z kompetencjami stanowiącymi (np. powołanie/odwołanie członków zarządu, zmiana statutu, możliwość likwidacji fundacji), wówczas wszystkie te sześć osób wymaga rejestracji. Innym przykładem będzie stowarzyszenie z 4-osobowym zarządem, mającym 10 członków (tworzących walne zebranie); wówczas zgłaszamy wyłącznie zarząd, bowiem każdy z członków dysponuje na walnym zebraniu (organ stanowiący z wymienionymi powyżej kompetencjami, jw.) mniejszym głosem niż 25 %, zaś komisja rewizyjna nie ma uprawnień organu stanowiącego (jedynie jest organem kontroli wewnętrznej).

Zgłoszenie należy dokonać przez stronę internetową: <https://www.podatki.gov.pl/crbr/> w terminie do 31 stycznia 2022 r. w przypadku istniejących organizacji obowiązanych przed 31.10.2021 r. (tj. dzień wejścia w życie nowelizacji). W przypadku rejestracji nowego podmiotu, po 31.10.2021 r. - w terminie 7 dni od dnia rejestracji. Zgłoszenie podpisujemy w formie elektronicznej (za pomocą podpisu ePUAP lub podpisu elektronicznego) zgodnie z zasadami reprezentacji danej organizacji, wyrażonych każdorazowo w jej statucie. Jeśli np. dokumenty stowarzyszenia muszą podpisać dwaj członkowie zarządu, wówczas dokument poprzez profil ePUAP lub podpis elektroniczny muszą podpisać dwaj członkowie, by dopiero móc go wysłać w sposób ważny i wiążący. Procedurę podpisu można porównać z podpisywaniem sprawozdania finansowego wg aktualnych zasad (tj. jeden członek podpisuje dokument przez ePUAP, zapisuje go, podaje do podpisu kolejnej osobie, ta również go podpisuje i pobiera, itd. - aż do osiągnięcia wymaganej liczby podpisów, zgodnie z reprezentacją organizacji).

Co z fundacjami i związkami stowarzyszeń?

Zgodnie z art. 58 ustawy "Do zgłaszania informacji o beneficjentach rzeczywistych i ich aktualizacji są obowiązane: (...)" m.in. fundacje oraz stowarzyszenia zarejestrowane w KRS. W związku z tym każda fundacja musi dokonać takiej rejestracji - jeśli została utworzona przed 31 października 2021 r., ma na to czas do 31 stycznia 2022 r.; z kolei każda nowa fundacja powinna spełnić ten obowiązek w ciągu 7 dni od dnia rejestracji. Ustawa nie wskazuje jako podmioty obowiązane do rejestracji w CRBR związków stowarzyszeń, dlatego w mojej ocenie nie ma obowiązku dokonania takiej rejestracji w przypadku tej formy prawnej organizacji pozarządowej.

Mateusz Walczak